Region Stockholm

19

Yttrande över motion 2020:8 av Jonas Lindberg (V) om verksamhetsnära forskning i vården

VKN 2020-0066

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Vårdanalys och statistik
Ylva Westander

TJÄNSTEUTLÅTANDE VKN 2020-0066
2020-11-26

Vårdens
kunskapsstyrningsnämnd

Yttrande över motion 2020:8 av Jonas Lindberg (V) om verksamhetsnära forskning i vården

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att vårdens kunskapsstyrningsnämnd ska yttra sig över en motion om verksamhetsnära forskning i vården. I motionen föreslår Jonas Lindberg (V) att Region Stockholm ska arbeta fram en övergripande strategi för hur våra verksamheter kan jobba på ett mer forskningsbaserat sätt för att förbättra sin egen verksamhet. I motionen föreslås vidare att forskning för verksamhetsförbättring bli en del av verksamhetsuppdraget i Region Stockholms vårdavtal oavsett form. För att detta ska bli möjligt föreslås en utredning av vilka förändringar som kan behövas i regionens styrmodell och ersättningssystem.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2020:8 av Jonas Lindberg (V)

Förslag till beslut

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar följande:

Tjänsteutlåtandet över motion 2020:8 av Jonas Lindberg (V) om verksamhetsnära forskning överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

I den aktuella motionen yrkas att Region Stockholm ska arbeta fram en övergripande strategi för hur våra verksamheter kan jobba med forskning for att förbättra sin egen verksamhet; att strategin utarbetas i nära samverkan med profession, verksamheter och akademi; att forskning för

verksamhetsförbättring ska bli en del av verksamhetsuppdraget i Region Stockholms vårdavtal oavsett form samt, slutligen, att det ska utredas vilka förändringar som kan behövas i Region Stockholms styrmodell och ersättningssystem för att kunna realisera att ovanstående blir möjligt.

Överväganden
Som beskrivs i motionen finns många medarbetare i hälso- och sjukvården som bidrar till medicinsk utveckling och vårdvetenskapliga framsteg. Region Stockholm har en stark tradition av samarbete mellan forskning och klinisk verksamhet, inte minst genom närheten mellan regionen och Karolinska Institutet. Regionen har också samarbetsavtal avseende forskning och utveckling med både Stockholms universitet och Kungliga Tekniska högskolan.

Den nationella kunskapsstyrningsorganisationen, liksom Region Stockholms deltagande i den, kan också sägas ha i grunden samma målsättning som efterfrågas i motionen: att bygga och sprida kunskap. Kunskapsstyrningens delar är kunskapsstöd, uppföljning och analys samt stöd till verksamhetsutveckling och ledarskap. I de avtal som nyligen tecknats med regionens egenägda sjukhus framhålls också att sjukhusen, inom ramen för kunskapsstyrningen, ska bidra till att sprida kunskap och idéer om hur vården kan förbättras.

Genom den relativt nyligen införda möjligheten för aktörer utanför sjukhusen att ansöka om att bli så kallade USV-enheter (universitetsjukvårdsenheter) finns också förutsättningar för att låta forskningen flytta med patienterna ut från sjukhusen, och därmed utgöra en del i nätverkssjukvården.

Region Stockholms organisering av hälso- och sjukvården, med en tydlig uppdelning mellan beställare och utförare och en mångfald av vårdgivare, syftar bland annat till att möjliggöra för varje vårdgivare att själv organisera och driva sitt eget utvecklings- och förbättringsarbete, utan att bli detaljstyrd. Ett exempel på avtalsstyrning i denna riktning är den målrelaterade ersättningen som husläkarmottagningarna kan få efter utförande och redovisning av ett medicinskt förbättringsarbete. Det systematiska arbete för verksamhetsförbättring som efterfrågas i motionen kan och ska därmed utföras av samtliga vårdgivare, oaktat om det sker inom ramen för forskning eller ej.

I Region Stockholms avtal med vårdgivare finns krav på vårdgivarnas deltagande i forskning, utbildning och vårdutveckling. Skrivelserna har

förtydligats och utvidgats under åren och beroende på avtalsstart kan dessa därför skiljas åt mellan avtalsområden.

Ekonomiska konsekvenser
Förslaget till beslut förväntas inte få några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förslaget till beslut förväntas inte få några konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Förslaget till beslut förväntas inte få några konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Förslaget till beslut förväntas inte få några miljökonsekvenser.

Administrativa konsekvenser
Förslaget till beslut förväntas inte få några administrativa konsekvenser.

Magnus Thyberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Magnus Thyberg, 2020-11-26

Ankom
Region Stockholm
2020 -02- 11
Dnr. RS 2020-0180
2020:8

Region Stockholm

Region Stockholm
2020-01-31

Motion av Jonas Lindberg (V) om verksamhetsnära forskning i vården

Sjukvården är mångfacetterad. Den ska vårda patienter, utbilda framtidens vårdprofessioner och bedriva forskning. Ibland fungerar detta uppdrag bra. Ibland sämre.

Forskningen sker i huvudsak genom universiteten och oftast inne på akutsjukhus och universitetssjukhus. Många som forskar gör det genom att ta ”forskningsledigt” och forskar ofta för att författa rapporter och studier till vetenskapliga publikationer. Det är positivt att vi har många medarbetare i vården som bidrar till medicinsk utveckling och vårdvetenskapliga framsteg generellt. Men den verksamhetsnära forskningen prioriteras lägre och utförs i betydligt lägre utsträckning. Det finns många medarbetare som besitter stora förmågor och kunskaper, och som skulle kunna bidra till utveckling av vården. De ser potentiella verksamhetsförbättringar, som skulle förbättra vården för patienterna, men saknar möjlighet att realisera dem. Verksamheterna har helt enkelt inte möjligheter att konstruktivt kunna forska för sin egen utveckling.

Skälen är flera. Det krävs ofta ett starkt lokalt ledarskap med insikter i forskningens betydelse och hur forskning kan främja kontinuerlig verksamhetsutveckling. Dagens verksamhetschefer vittnar ofta om att tid och förutsättningar för detta inte finns. Istället ägnas mycket tid åt vårdplatsbrist, bemanningssituationen, administration och rapportering. Kritik finns också mot hur en stor andel produktionsersättningar och prestationsersättningar ger ett ensidigt fokus på att ”producera” mer än att ”producera” rätt. Sådana ersättningssystem låser in vården och verksamheten i arbetssätt där verksamhetsnära forskning och utveckling missgynnas.

Vi befinner oss nu mitt i en omställning av hälso- och sjukvården där mer vård ska bedrivas utanför akutsjukhusen. Då måste även en större del av forskningen och utbildningen ske utanför akutsjukhusen. Idag tyder mycket på att den omställning vi nu genomför tyvärr försvårar detta. Det finns ett stort behov av en plan för hur den verksamhetsnära forskningen ska bedrivas och finansieras. För att kunskapsstyrning ska få full verkan lokalt måste det dels ges utrymme för lokal fortbildning och tillgång till senaste evidens men också förutsättningar att omsätta detta i förbättringsarbete för sina patienter. Vi har sedan innan strategier för hur regionen ska främja universitetens forskning och utveckling. Nu är det dags att även anta en strategi för hur verksamheterna kan jobba med verksamhetsnära forskning.

Med bakgrund i ovanstående resonemang yrkar jag:

Att	Region Stockholm ska arbeta fram en övergripande strategi för hur våra verksamheter kan jobba med forskning för att förbättra sin egen verksamhet
Att	strategin utarbetas i nära samverkan med profession, verksamheter och akademi
Att	forskning för verksamhetsförbättring ska bli en del av verksamhetsuppdraget i Region Stockholms vårdavtal oavsett form
Att	utreda vilka förändringar som kan behövas i Region Stockholms styrmodell och ersättningssystem för att kunna realisera att ovanstående blir möjligt

Jonas Lindberg
Vänsterpartiet